

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

א) [בס"א: משומד],
 ב) [מדה ע"א: א] [לקמן
 י"ג], ד) [קדושין ע"ה: ב"ק
 ל"ח: סנהדרין פ"ה: מ"ה
 ט: וע"ש יבמות כ"ד:;
 ס) בס"א: יודעין, ו) בס"א:
 משומד, וכן להלן, ז) בס"א:
 מותרת, ח) ופירש"י לקמן
 פשיטא דלאה מומר ולא
 ראה אסור ע"ש רש"י,
 ט) [לקמן י"ג].

שיטה מקובצת

א) דסבא דרוב מצוין
 אצל שיטה מומחין ה:
 ב) משום דקשיא להו
 וכו'.

נמלאס סכיני יפה מוסר. והיינו דיעבד דמתניתין: **חוזן מחש"ו**
 דאפילו. נמלאס סכיני יפה לא דאיכא קלקולא אחרינא שהייה דרסה
 חלדה דלא ידעי לאזדהורי זהו. ודוקא אוכל לתיאבון אבל להכעיס
 אפילו נמלאס סכיני יפה לא דמועד לנצל כזונה צדיים: **שוחט**

לפתחלה. אפילו בלא אחרים רואין
 אומר: **לידקיה השמא.** למה לי
 אחרים רואין: **מאי הוי.** הא לא
 צדקו הסכין: **מומחין.** ויודעין הלכות
 שחיטה: **ואע"פ שאין מוחזקין.** שלא
 שחטו לפנינו ג' פעמים לראות אם
 יש בהם כח שאין מתעלפין בשחיטה
 שיצאו לידי שהייה או אין יודעין
 לאמן את ידיהם לכך: **ד"א.** דחשיבי
 מומחין: **שיודעין צו.** אלו המוסרים לו
 בהמה לשחוט מכירין צו וצדקוהו
 שיודע הלכות שחיטה לא דמתמיד הם
 מוחזקים לקלקל שאין צדק דעת:
מוחזקים. שראינו ששחטו כמה פעמים
 יפה ולא קלקלו: **ואע"פ שאין מוחזקין.**
 דלא ידעין זהו שידעיס לומר הלכות
 שחיטה אם לא: **נפעלף.** לשון עייפות
 וחלישות הלכך שאין יכול לראות מכת
 חרב וסכין אפילו צדקמה כמו
 מתעלפנה הצמלות (עמוס ח): אבי
 ורצה ורב אשי לא מנא לתרוי לעיל
 וכולן דמתניתין: **אדרבה הסס עיקר.**
 ולא איצעי ליה למתנייה הכא:
 ודקאמר אידי דסנא כו': **לאו קדש**
דמו. ואין חייב ליזהר זהו ופשיטא
 דשוחטין טמאים לכתחלה: **מומחין הן.**
 הלכך לא צעי למידקיה: **כי קושייה.**
 דאותציה ממנהני עובד כוכבים
 בחנותו: **ואשי לא אמר כרצא.** דליף
 מהשומר את החנות דיוצא ונכנס
 לכתחלה: **הסס לא נגע.** ההוא עובד
 כוכבים ציין בשעה שהוא פורש ממנו:
הכא. בהמה זו ציד הכותי נמוהה
 כהרף עין שוהה או דורס הלכך לא
 סמיכין איוצא ונכנס: **לא סבירא**
ליה הא דרצא. דאמר ליה ישראל
 מומר^א שוחט לכתחלה צדקת סכין:
אלא רצא. כיון דאמר ישראל מומר
 מותר לכתחלה צדקת סכין: **אמאי**
לא אמר כשמעתי. אמאי לא אוקמה
 מתניתין בישראל מומר ולכתחלה
 דקמי צדק סכין ודיעבד דקמי
 בשלל צדק כדאוקמה רב אשי נטר
 שמעתי דרצא: **לדבריו דאשי.** דלא
 ס"ל הא דרצא ואוקמה בכוני ואוקי
 לכתחלה בישראל עומד על גביו ואוקי
 דיעבד ציוצא ונכנס ואמר ליה רצא
 לדידך דלא סבירת לך במומר ומוקמת
 ליה הכי אפילו ציוצא ונכנס מלית
 לאוקומי לכתחלה ודיעבד אוקי צבא
 ומלאו שחט: **מוסר.** לכתחלה:
 דקוריא

מומחין לא **רוב מצוין** אצל שחיטה מומחין הן להך לישנא דאמר מוחזקין
 אין שאין מוחזקין לא **הלעלופי** לא חיישין רבא לא אמר כאביי כי קושייה
 אביי לא אמר כרבא התם לא נגע הכא נגע רב אשי לא אמר כתריויהו
 קסבר^ב כותים גרי אריות הן אביי לא אמר כרב אשי לא סבירא ליה
 הא דרבא אלא רבא מאי טעמא לא אמר כשמעתי דבריו דאביי קאמר
 וליה לא סבירא ליה: **תנו רבנן** שחיטת כותי מותרת במה דברים אמורים
 כשישראל עומד על גביו אבל בא ומצאו ששחט חותך כזית ונותן לו אכלו
 מותר לאכול משחיטתו ואם לאו אסור לאכול משחיטתו כיצא בו מצא בידו
 דקוריא

מאי טעמא לא אמר כשמעתי. תימה דהא קמי צמתימין תרי הכל שוחטין ומפרש רבא לקמן (ד' ט') חדא לתמי כותי
 וחדא לתמי ישראל מומר אלמא מוקי חדא כשמעתי וי"ל דהכי פריך דקמייתא איצעי ליה לאוקומי כשמעתי:

דקוריא

בודק סכין ונותן לו. ולא חיישין שמא ישהה וידרוס ללא שציק
 היתירא ואכיל איסורא ואפילו לא יאכל ממנה דחייש אלפני
 עור לא תמן מנכסול אפי' אין אחר עומד על גביו ולא יוצא ונכנס אבל
 כותי יש לו דין אחר דאי ישראל יוצא ונכנס לא צעי צדיקת סכין

דמרתת ללא מנינו צדוק מקום גבי
 כותי שיהא צריך צדיקת סכין ואי אין
 ישראל יוצא ונכנס אפי' צדק סכין
 לא מהני דחיישין שמא שהה ושמא
 דקס ללא חייש אלפני עור לא תמן
 מנכסול ותימה דאמאי לא מהני נמי
 במומר יוצא ונכנס כמו בכותי דקאמר
 בסמוך אי דליתא לסכין כי אחרים
 רואין אותו מאי הוי וי"ל דישאל
 מומר לא מירמת דאין סבור שיבדקו
 הסכין אחריו לפי שהוא מחזיק עצמו
 כישאל לכל צדקו ואין להקשות
 דאמאי צריך לכתחלה לצדק הסכין
 במומר ולהיות יוצא ונכנס גבי כותי
 יניחנו לשחוט לכתחלה ואחרי כן
 יצדק הסכין או לכתי יתן כזית
 צדק וי"ל דחיישין דלמא משתלי
 ואכיל כמו שפירש ר"ת גבי חרש
 שטה וקטן דאין מוסרים להן חולין
 לכתחלה: **ואם שחט בודקין אותו.**
ואע"ג דאיכא בדייתא לקמן (ד' ט').
אודסבר דרוב מצוין אלל שחיטה
 מומחין הן גבי מלא תרנגולת שחטה
 הא מייטי תנאי נטר הכי אע"ג
 דהתם דמי לה: **דליתיה קמן**
דלברקיה. תימה דמשמע הא איתא
 קמן ולא ידע אין שחיטתו כשרה
 אע"ג דאחרים רואין אותו דשחט
 שפיר ולקמן צפירקין (ד' ט'). גבי
 הא דאמר רב נתמן ראה אחד ששחט
 אס ראהו מתחלה ועד סוף מותר
 לאכול משחיטתו ואם לאו אסור פריך
 אי דידע דלא גמיר פשיטא^א:
אע"פ שאין מוחזקין. פירוש דלא
 ידעין אי גמיר אי לא
 גמיר דאי ידעין ביה דלא גמיר אפי'
 דיעבד שחיטתו פסולה כדאמר רב
 יהודה לקמן (ד' ט'). כל טבח שאינו
 יודע הלכות שחיטה כו':

חולין שנעשו על מותרת קדש לא
 בקדש דמו. האי טעמא
 הוה מני למימר נמי ללישנא קמא:
רוב מצוין אצל שחיטה מומחין
 הן. ושוחטין אף לכתחלה
 אצל אין לפרש דיעבד הוא דהויא
 שחיטתו כשרה אע"פ שאין אחרים
 רואין אותו ולא מני לאוקומי מתניתין
 צהי משום דקשיא סגן וכולן דהא
 לאציי ורצא ורב אשי לא מיומקס
קסבר כותים גרי אריות הן.
 ושחיטתן פסולה כמו

של עובדי כוכבים^א מוחזכת אתה
 שאתה זוכה אתה אוכל כלומר אותו
 שהוא צד זכייה לפוקי עובד כוכבים
 ואוכל נבלות להכעיס ואע"ג דאמר
 בסוף פ"ב דיבמות (ד' ט') אחד
 גרי אריות ואחד גרי חלומות כולם
 גרים גמורים היינו כשמעתיי לגמרי
 מפחד אריות אבל כותים לא נתגיירו
 לגמרי כדמתיב במלכים (ב ז') את
 ה' היו יראים ואת אלהיהם היו
 עובדים ומאן דאמר גרי אמת הן
 קסבר דשזב נתגיירו לגמרי:

מאי טעמא לא אמר כשמעתי. תימה דהא קמי צמתימין תרי הכל שוחטין ומפרש רבא לקמן (ד' ט') חדא לתמי כותי
 וחדא לתמי ישראל מומר אלמא מוקי חדא כשמעתי וי"ל דהכי פריך דקמייתא איצעי ליה לאוקומי כשמעתי:

יא א מיי פ"ד מהלכות
 שחיטה הלכה יד קמג
 עשין סו טו"ע י"ד ס" ב
 סוף ב:
 ב [מ"י] סס הלכה ג [ו]:
 יב ג מיי פ"א מהלכות
 אבות העומאות הלכה
 ט:
 יג ד ה מיי פ"ד מהלכות
 שחיטה הלכה ז [ז]
 סמג עשין סג טו"ע י"ד
 סימן א סוף פ"ב:

רבינו גרשום

הכל מומחין שוחטין
 שיודעין הלכות שחיטה
 אע"פ שאין מוחזקין שאין
 בקיאין עדיין: דליתיה קמן
 דליבדקיה. כלומר לפיכך
 אם אחרים רואין אותו
 כשהן שוחטין שיאמרו
 כשהן שחטי אובלין
 משחיטתן ואם לאו אין
 אובלין: ולא נתעלף. לשון
 עיוף ואיכא דאמרי ולא
 נתבייש לשון יתעלף:
 בחולין גופא לא איצטריכא
 ליה. כלומר לא איצטריכא
 ליה למיתני דטמא יכול
 לשחוט בחולין מ"ש חולין
 שנעשו על מותרת הקדש
 לאו בקודש דמו דלאו
 כולי עלמא אובלין חולין
 כשהיה: רבא לא אמר
 כאביי כי קושיא. כלומר
 דקשיא ליה לאביי: אביי
 לא אמר כרבא. התם
 נגע כלומר הא דאקשה
 לי יוצא ונכנס לכתחלה
 [לא] והא המניה נכרי
 בחנותו דמותר אפילו
 ישראל יוצא ונכנס (מותר)
 לכתחלה משום דהתם
 בחנות לא נגע הנכרי אבל
 הכא נגע דכותי עצמו
 שוחט ולפיכך יוצא ונכנס
 לכתחלה לא: רב אשי
 לא אמר כתריויהו קסבר
 כותים גרי אריות הם
 לא סבירא ליה רב אשי
 שכותי יכול לשחוט לפיכך
 לא סבירא ליה לדאביי
 ולדרבא דמוקמי הכל
 שוחטין ככותי: אביי לא
 אמר כרב אשי. לא סבירא
 ליה הא דרבא דמומר
 אוכל נבילות להיאבון
 יכול לשחוט דכיון דאובל
 נבילות הוא לא קפיד
 אשחיה: אלא רבא כ"ט
 לא אמר כשמעתי. כלומר
 רבא אדמוקי הכל שוחטין
 בכותי אמאי לא מוקי
 בישראל מומר כשמעתי:
 לדבריו דאביי קאמר.
 כלומר לדידי מקמינן
 הכל שוחטין בישראל
 מומר לאכול נבילות
 אלא לדידך דמוקמת
 ליה בכותי וישראל עומד
 על גביו מצית לאוקמא
 למתניתין הכל שוחטין
 בכותי ואפי' יוצא ונכנס:

(א) סנהדרין (ל: 5) שם ק"ג, (א) סוטה מו: (ד) [נעיל ד: 1] (ה) [בס"א: משומד, וכן להלן], (ו) [שבעות כט. נדרים כה. קדושין מ, 1] (ז) [שבעות כט.] [נקמן ג: עירובין דמ"א: 1] (ח) [בס"א: משומד, וכן ככה"ע, (ט) ע"י צמחה"ל מהרש"א ומהר"ם שני גקסאות, (י) [בס"א: משומד, וכן להלן,

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] ת"ד"ה על פי הדבור וכו' דלא הו"י על פי הדבור. ר"ב עיין ספלות שמואל כהשגחיו על מהרש"ב: פ

מוסף רש"י

סנהדרין: אף ש'ל כ"ג, היתה כחצי גורן עגולה. צבגולה היו יושבין כפי שהיו כולן רואין זה את זה, לפי שאם היו יושבין בשורה א"ן פני ההלכות רואין זה את זה, וצבגולה שלמה א"ן יושבין לפי שגורן עגולה הדין והעדים לכתוב לדבר כפי סולם, שהיו סוף רואין את העדים ומקדיקין צבגריהם ולא שיא"פ פני העדים לשריה וזו האחרונה לזו (סנהדרין ד:). מומר לערלות. מצבעת מצויה זו (ע"ל ד:). להרביא את המור, דא"ן מקבלין קרינתו, דמסת משמע מהקדים (עירובין סח). מכס בכס חלקתי.

לחולא את המומר (קמ"ט) מ"ג) מדכתיב ה"י מיעוט ג"י) ישראל ולא כתיב כי יקריב מן האדם קריב, ש"מ בישראל הוא דמלך ומיעט מומר, ולא באומות. שמקבלין קריב מ"ס, כדמ"א ח"ט מה ש"ל א"ש ח"ט, לרבות את הכהנים שגדרין נדרים ומדות כישאל (עירובין סח) לחפילו המינין ככרין (קמ"ט ג:). שרומים לכהמה. רשעים שעשו עמנו ככהמה שא"ה מביא את חובל, מקבלין מן קריב (עירובין סח). מקבלין קרבנות. של דנה. מפורשע ישראל. דה"י קרא צמחים ומדות משמע, דכתיב כי יקריב (שם). כד"י שיחורו הדין בתשובה. ד"א דמתי לזו צדיק מו לא הדרי (שם). אלא לאו הכי קאמר. מקבלין קרינתו מפורשע ישראל, חוקן המומרים לדבר אחר, חוץ מן המומר לנסך את ה"י או לחלל שבת, דכדומר לכל התורה דמי, דאימעיט ליה מכס ולא סולס (שם).

רבינו גרשום

דלאו ע"פ ה"ו: אלא מעתה כספי כסופין הכי בני כן דלא הו"י מפליגי סופי ויהושפט מסופי דאחאב. הכא בני מאי דהויא עלי ועילוי עמי

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

עין משפט נר מצוה

מ"א מ"י פ"א מהלכות סנהדרין הלכה ג: מ"ב ב מ"י פ"ג מהלכות ע"ז הלכה ד: ג' ד מ"י פ"ג מהלכות מעשה הקדש הלכה ד' ופ"ג מהלכות שגגות הלכה ז: י"ד ד מ"י פ"ג מהלכות מעש"ק הלכה ב: י"ה ה מ"י שם הלכה ד: ו' ז מ"י פ"ל מהלכות שבת הלכה ט"ו: ז' ז מ"י פ"ג מהלכות ע"ז הלכה ה' טושי"ע י"ד סומן ב סעף ה:

תורה אור השלם

1. ויאמר אל יהושפט המלך אתי לפלחמה רמת גלעד ויאמר יהושפט אל מלך ישראל כמוזי כמוך פעמי כעמך בסופי בסופי:
2. מלכים א כב ד יהושפט מלך יהודה ישבים על כסאו מלכשים בגדים בגרן פתח שער שמואל וכל הניבאים מתנבאים מלכים א כב י והעורבים מביאים לו לחם ויבשר בבקר ולחם ויבשר בערב ומן הנחל מלכים א י ו יתתה: ויהודו שני שרי מדן את ערב ואת אב והרגו את עורב בצבור ערב ואת אב הרגו בקרב אב ויבשרו אל מדן וראש ערב ואת הביא אל מדן מערב לידו: שופטים כה
3. ויאמר יצאו גדודים וישבו מארץ ישראל נערה קטנה ויהי לפני אשת נעמן:
4. מלכים ב ה ב דבר אל בני ישראל ויאמרו אלכם אדם פי יקריב מכם קרבן ל' מן הבדמה מן הבקר ומן הבאן תקריבו את קרבנכם: ויקרא א ב

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה מס' ו'י' ולגולה מקודשת אלוטריין שלא עלתה לבעלים לשם חובה ומביטו לא נפקא אלא שאין יכול להקדיש ה"ס: ד

שיטה מקובצת

[א] הא לא קשיא וישא במומר לכל התורה מציעתא במומר לדבר אחד: [ב] דמשמע ה"י אתם כמותינו: [ג] דכתיב איש מביא ישראל וגו' אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם בפרשת: [ד] עם הדומים לכהמה נחוק חיבת עם: [ה] למעוטי רובע ורובע כדוריש ליה בב"ק: [ו] ומנסך לעבודת כוכבים. ג"ב ג"א כס"י ומנסך את ה"י עובד ע"ז: [ז] אלא לומר דקרבן אמר דחמנא. ג"ב ג"א כס"י דקרבנו אמר דחמנא והאי

ע"פ פי הדבור שאני. וא"ת ולמאי דס"ד אדלח הו"י ע"פ הדבור תקשי דהא אמר רב צמר שמתעלם מן העין אסור לקמן (דף 97) ויש לומר דזה היה יודע שהיה סומך ע"פ הדבור דלאו משל עובד כוכבים קא מיימי אבל לא ס"ד שצא הדבור להתייר האסור שמיטת טבחים לחאב:

קרי' זה נערה וקרי' זה קמנה. צפרק צמל דקטוה (דף 97 מו:): דריש נערים שהיו מנוערים מן המנוח והכא לא שייך למדרש הכי: **דבין נעורין.** שם מקום דכתיב (בד"ה א ב ז) למוצא נעורין ולמעמד גזר: **עורבניים מבעי' צ"ה.** ואף על גב דכתיב עזרים מנרים ולא כתיב עזריים מנריים התם ליכא למיעוטי: **מכבם ולא כולבם להוציא את המומר.** מימה דהא אינטריין לכדדרשנין צריש לולב הגזול (סוטה דף 3) אי לפני יאוש אדם כי יקריב מכס אמר רחמנא והאי לאו ידידיה הוא וי"ל דהתם לאו משום דמיפוק לן מהאי קרא גזול לפני יאוש דהאי מציתו נפקא כדלמריין צמרוצה (ב"ק דף 97 טו:): קרבנו ולא גזול אימא אילימא לפני יאוש ל"ל קרא כלומר וכו' יכול להקדיש צימו אמר רחמנא ולא מיימי התם קרא דכי יקריב ואלא לומר דקרבן אמר רחמנא והאי לאו קרבן הוא שאין צידי להקדישו לפני יאוש ועוד י"ל דתריי שמעיין ממכס ולגולה מקודשת אינטריין (א) ומציתו לא נפקא אלא שלא עלתה לשם חובה: **כד"י שיחורו בהם בתשובה.** לאו טעמא דקרא קא דריש אלא נותן טעם לדבר שומריין מהא מומר' לדבר אחד טפי ממומר לכל התורה כולה ולא מוקמיין קרא צמילתא אחריתי וקאמרו דמומר לדבר אחד צקל יחזור בתשובה ולכן מקבלין מהס כדי שיחורו: מעס

המורה עבודת כוכבים שכל הכופר בה כמורה בכל התורה כולה אלא מומר לאותו דבר וכדברא מיתביי "מכס" ולא כולבם להוציא את המומר מכס בכס חלקתי ולא באומות מן הבהמה להביא בני אדם שדומים לבהמה מכאן אמרו המקבלין קרבנות מפורשע ישראל כדי שיחורו בהן בתשובה חוץ מן המומר ומנסך את ה"י ומחלל שבתות בפרהסיא הא גופא קשיא אמרת מכס ולא כולבם להוציא את המומר והדר תני מקבלין קרבנות מפורשע ישראל הא לא קשיא רישא [א] מומר לכל התורה כולה מציעתא מומר לדבר אחד אימא סיפא חוץ מן המומר ומנסך את ה"י ומחלל שבת בפרהסיא הא מומר היכי דמי אי מומר לכל התורה כולה היינו רישא ואי מומר לדבר אחד קשיא מציעתא אלא לאו יחכי קאמר חוץ מן המומר לנסך את ה"י ולחלל שבתות בפרהסיא ואלמא מומר לעבודת כוכבים הוא מומר לכל התורה כולה ותיובתא דרב עגן תיובתא והא מהכא נפקא מהתם נפקא מעם

דכתיב איש איש מצית ישראל אשר יקריב קרבן לכל נדרים וגו' צפרשת מומין (ויקרא כג) ומניח לקמן צפירקין (דף 97 ג:): איש מה תלמוד לומר איש איש העובדי כוכבים שנודרים נדרים ועדות כישאל וגבי ידיה לא כתיב מיעוטא דלכתוב מן האדם כי יקריב קרבן דמשמע ולא כל האדם שמע מניה צמ חלקתי שכשרין מצילין ולא המומריין ולא צלומות שכולן מתנדבין ומקבלין מהס: **ז"עס הדומה לכהמה.** שאין מקיימין את המנוח: מן דכתיב גבי צהמה למעוטי רובע ונרבע [א] הכי דריש ליה צצצא קמא (דף מ:): וצצכורות (דף מה). וצממורה (דף כה): **מפושעי ישראל.** משמע מוידין כדתינא צמסכת יומא (דף לו:): פשעים אלו המרדים וכן הוא אומר [מ"ג ג] מלך מואב פשע צי והיינו מומר. ולקמן מפרש לה ואזיל: **ומנסך את ה"י.** לעבודת כוכבים: **אי מומר לדבר אחד קשיא מיעוטא.** דקתני מקבלין אסיפא: **אלא לאו ה"ק.** מקבלין קרבנות מפורשע ישראל צמומר לדבר אחד חוץ מן המומר לנסך את ה"י ולחלל שבתות דהני חמירי אלמא מומר לעבודת כוכבים כמומר לכל התורה כולה דמי. האי מנא חמירא ליה שבת כעבודת כוכבים דהעובד עבודת כוכבים כופר בהקצ"ה והמחלל שבת כופר צמעשיו ומעיד שקר שלא שבת הקצ"ה צמעשה צראשית: **והא מהכא נפקא מהתם נפקא.** דאין מקבלין קרבן מן המומריין: מעס

לאו קרבנו הוא וכו': [א] ועוד י"ל דתריי שמעיין ממכס ולגולה המקודשת אצטריך דמביטו לא נפקא. ג"ב ג"א ב"ח"ט כ"י ועי"ל דתריי ש"מ ולגולה המקודשת אצטריך שלא עלתה לשם חובה דמקרא נדרש לפניו ולאחריו היינו אדם וקרבן. ובס"י אחר כתוב ג"א ועי"ל דתריי שמעיין ממכס וגולה מקודשת אצטריך שלא עלתה לו לשם חובה: [ט] אלא נותן טעם לדבר דתריי דמביטין מומר לדבר אחד:

לא הוה מפליגי נפשיה מניה. לא היה יהושפט מזהר ונצדל ממנו משום חשד כלל אלמא אע"ג דמומרי' לעבודת כוכבים היה לא הו' מומר לכל התורה כולה: **דעמי דעמד.** דמשמע הרי סאתה כמותינו דסומכין עליהו: **כסופי כסופין ה"ג.** דלענין אסור והיתר

לא הוה מפליגי נפשיה מיניה מנלן אילימא מדכתיב יכמוני כמוך כעמי כעמד אלא מעתה כסופי כסופין הכי נמי אלא מה דהוי אסופין תהוי אסופי ה"ג מאי דהוי עלך ועילוי עמד תיהוי עלי ועילוי עמי אלא מהכא **2** ומלך ישראל ויהושפט מלך יהודה וישבים איש על כסאו מלובשים בגדים בגורן פתח שער שומרון מאי גורן אילימא גורן ממש אמו שער שומרון גורן הוה אלא כי גורן **6** דרתנן **4** סנהדרין היתה כחצי גורן עגולה כדי שיהו רואין זה את זה לימא מסייע ליה **3** והעורבים מביאים לו לחם ובשר בבקר ולחם ובשר בערב **10** ואמר רב יהודה אמר רב מבי טבחי דאחאב על פי הדבור שאני מאי עורבים אמר רבינא עורבים ממש א"ל רב אדא בר מניומי ודלמא תרי גברי דהוי שמייהו עורבים מו לא כתיב ויהרגו את עורב בצור עורב ואת זאב וגו' א"ל איתרמאי מילתא דתרווייהו הוה שמייהו עורבים **12** ודלמא על שם מקומן מו לא כתיב **5** וארם יצאו גודודים וישבו מארץ ישראל נערה קטנה וקשיא לן קרי לה נערה וקרי לה קמנה וא"ר פדת קמנה דמן נעורין. וה"י אע"ג דלאו כלל בני המקום קאמר שהרי ודאי לכולן לא גילה שהרי נמצא היה מ"מ איכא למימר דתרי גברי הוה וקראן על שם מקומן ואין מצויה שם: **עורבניים מצעי ליה.** דלא אחי למטעי צעורבים ממש: **ישראל מעניא הוא.** דאנוס הוא: **אי נימא מומר לדבר אחד.** לאחד מכל המנוח לאשמעיין דלא הוה מומר לכל התורה כולה: **של הכופר בה כמורה בכל התורה.** כדכתיב צממדר טו) ופי תשגו ולא מעשו את כל המנוח האלה וגו' וילפינן צבוריות (דף טז). דצבצודת כוכבים מייירי: **מומר לאוסו דבר.** לשחיטה ולתיצוץ ואינטריין לאשמעיין דלא תימא כיון דדש ציה כהיתירא דמי ליה אלא ודאי כאיסורא דמי ליה ולתיצוץ הוא דעבר עליה וכי מומינין ליה סקין לא צדיק האתירא ואכלי איקורא: **מכס.** חרס כי יקריב מכס קרבן וגבי נדר או נדבה כתיב דהא כי יקריב משמע כשירצו להקריב: **לחוליא המומר.** שאין מקבלין נדבתו: **מכס צמס חילקתי.** כלומר מדכתיב האי מיעוטא בישראל ולא צלומות

דכתיב איש איש מצית ישראל אשר יקריב קרבן לכל נדרים וגו' צפרשת מומין (ויקרא כג) ומניח לקמן צפירקין (דף 97 ג:): איש מה תלמוד לומר איש איש העובדי כוכבים שנודרים נדרים ועדות כישאל וגבי ידיה לא כתיב מיעוטא דלכתוב מן האדם כי יקריב קרבן דמשמע ולא כל האדם שמע מניה צמ חלקתי שכשרין מצילין ולא המומריין ולא צלומות שכולן מתנדבין ומקבלין מהס: **ז"עס הדומה לכהמה.** שאין מקיימין את המנוח: מן דכתיב גבי צהמה למעוטי רובע ונרבע [א] הכי דריש ליה צצצא קמא (דף מ:): וצצכורות (דף מה). וצממורה (דף כה): **מפושעי ישראל.** משמע מוידין כדתינא צמסכת יומא (דף לו:): פשעים אלו המרדים וכן הוא אומר [מ"ג ג] מלך מואב פשע צי והיינו מומר. ולקמן מפרש לה ואזיל: **ומנסך את ה"י.** לעבודת כוכבים: **אי מומר לדבר אחד קשיא מיעוטא.** דקתני מקבלין אסיפא: **אלא לאו ה"ק.** מקבלין קרבנות מפורשע ישראל צמומר לדבר אחד חוץ מן המומר לנסך את ה"י ולחלל שבתות דהני חמירי אלמא מומר לעבודת כוכבים כמומר לכל התורה כולה דמי. האי מנא חמירא ליה שבת כעבודת כוכבים דהעובד עבודת כוכבים כופר בהקצ"ה והמחלל שבת כופר צמעשיו ומעיד שקר שלא שבת הקצ"ה צמעשה צראשית: **והא מהכא נפקא מהתם נפקא.** דאין מקבלין קרבן מן המומריין: מעס

לאו קרבנו הוא וכו': [א] ועוד י"ל דתריי שמעיין ממכס ולגולה המקודשת אצטריך דמביטו לא נפקא. ג"ב ג"א ב"ח"ט כ"י ועי"ל דתריי ש"מ ולגולה המקודשת אצטריך שלא עלתה לשם חובה דמקרא נדרש לפניו ולאחריו היינו אדם וקרבן. ובס"י אחר כתוב ג"א ועי"ל דתריי שמעיין ממכס וגולה מקודשת אצטריך שלא עלתה לו לשם חובה: [ט] אלא נותן טעם לדבר דתריי דמביטין מומר לדבר אחד:

כולבם להוציא את המומר מכס בכס חלקתי ולא באומות כלומר האומות כולן יכולין להקריב דקיימא לן ערל משלח קרבנותיו טמא משלח קרבנותיו: